

Dossier de premsa

V Fòrum de Medi Ambient i Món Local

28 de febrer i 1 de març de 2023

TecnoCampus Mataró-Maresme

**Diputació
Barcelona**

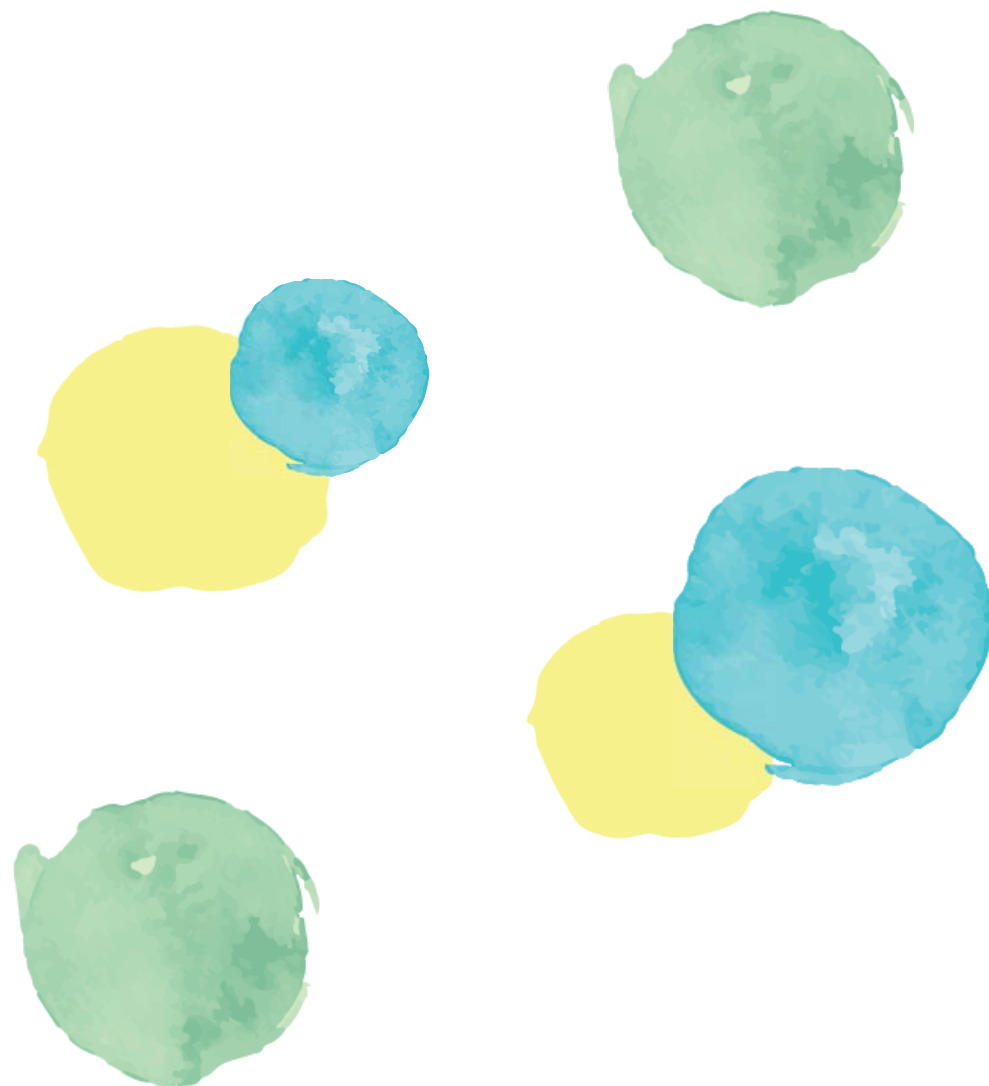
L'espai de trobada de sostenibilitat del món local

L'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona organitza el V Fòrum sobre medi ambient i món local, un esdeveniment que se celebra cada quatre anys amb l'objectiu d'establir-se com un **punt de trobada entre tots els agents públics i privats de l'àmbit de la sostenibilitat**, i, en especial, per presentar la feina realitzada des del món local i des de la Diputació de Barcelona.

El V Fòrum de Medi Ambient i Món Local **compta amb l'assistència presencial de més de 300 persones**, entre els quals una gran part dels alcaldes i dels regidors dels 311 municipis de la província així com entitats i empreses del sector.

L'acte se celebra en dues jornades, els dies **28 de febrer i l'1 de març** al Recinte del Centre de Congressos del **TecnoCampus Mataró-Maresme** i compta amb la participació de professionals reconeguts de l'escena nacional i internacional i experiències del món local i sectors vinculats amb l'activitat de l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona.

Al llarg de dos dies, el Fòrum ofereix un **gran ventall d'experiències en diversos formats** com són ponències inspiradores, grups de treball i espais d'intercanvi en itineraris temàtics amb dinàmiques de participació i tota mena de materials comunicatius sobre projectes ambientals d'interès.

Els itineraris temàtics del V Fòrum

Reptes socioambientals, energètics i de naturalització urbana

Els àmbits escollits del V Fòrum formen part de la **visió de la Diputació de Barcelona** dins el paraigua global de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, el Pacte d'Alcaldies pel Clima i l'Energia així com iniciatives pròpies de l'administració com el projecte transformador Renovables 2030 i el Pla Clima. Aquestes últimes es projecten i es conceben com a conclusions i respostes de cara als reptes climàtics del futur.

El V Fòrum s'estructura entorn de **tres itineraris temàtics** sobre àmbits de gran actualitat com són la transició energètica i l'acció climàtica, la naturalització de les ciutats i pobles i reptes socioambientals de l'Europa del segle XXI.

Els diferents espais compten amb una part de **ponència i reflexió de la mà d'especialistes** en la matèria, així com moments d'**intercanvi i dinàmiques participatives innovadores** que proporcionaran noves relacions i debats entre les persones participants.

Dins l'itinerari de **transició energètica i acció climàtica**, s'hi aborden qüestions com l'ús de les energies renovables, l'estalvi i l'eficiència energètica i les comunitats d'autoconsum entre altres temàtiques relacionades. Per aprofundir en l'àmbit de la **naturalització de les ciutats i pobles**, es tracten conceptes com les Solucions Basades en la Natura (SBN), l'adaptació, la resiliència i la transformació d'aquests espais. A més, dins l'itinerari de **reptes socioambientals a l'Europa del segle XXI**, s'analitzen les problemàtiques derivades de les crisis mundials actuals (climàtica, energètica, de recursos o de biodiversitat) posant èmfasi en les solucions a escala local.

A part dels itineraris temàtics, el V Fòrum inclou diversos esdeveniments plenaris: Inauguració i Cloenda, Trobada de municipis Renovables 2030, Assemblea general de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat i visites guiades a equipaments i projectes ambientals de la ciutat de Mataró i entorn.

Mataró, ciutat capdavantera en polítiques ambientals locals

La ciutat de Mataró ha estat l'emplaçament escollit per allotjar aquesta cinquena edició del Fòrum. Vila natal del diputat de l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona, Xesco Gomar, compta amb un **llarg recorregut de polítiques ambientals** punteres i projectes pioners en els camps de l'economia circular, la transició energètica i l'acció climàtica. Dins el certament del V Fòrum, es reserva un espai per **mostrar els projectes més destacats** en matèria de sostenibilitat de la ciutat amfitriona.

Projectes destacats: Renovables 2030

Una actuació destacada dels últims quatre anys és el projecte transformador Renovables 2030 de la Diputació de Barcelona. En conjunt, gràcies a aquesta iniciativa s'està invertint prop **120 milions d'euros** en tres camps: **fotovoltaïques i comunitats locals d'energia; biomassa i xarxes de calor; i enllumenat eficient**. El projecte ha atès prop de 300 peticions de 159 ens locals. El seu impacte es tradueix en una reducció anual de més de 35 M€ en la factura energètica dels ajuntaments, una producció estimada de 118.000 MWh a l'any i un estalvi de més de 50.400 tones de gasos amb efecte d'hivernacle. El projecte transformador suposa, per al conjunt dels ajuntaments de la província, augmentar un 22% l'autosuficiència energètica.

renovables
2030

TIPUS D'ACTUACIONS

Línia 1

Inversió en projectes d'instal·lació de plaques fotovoltaïques per a l'autoconsum energètic en edificis públics.

Línia 2

Inversió en la millora de l'eficiència de l'enllumenat públic exterior amb la instal·lació de LED.

Línia 3

Finançament de calderes de biomassa en equipaments municipals.

ELS NÚMEROS CLAU

120M€

La Diputació de Barcelona ha invertit prop de 120M€ per dur les renovables als municipis. És la primera acció d'implantació massiva de renovables al conjunt de Catalunya.

159 ens locals

S'han pogut atendre peticions, tant de municipis grans com de petits, de la província de Barcelona. També d'ens supramunicipals.

300 peticions

La gran majoria corresponen a projectes d'energia fotovoltaica, la resta són d'enllumenat públic eficient i calderes de biomassa.

IMPACTE ANUAL DEL PROGRAMA

35M€

És l'estalvi total en la factura energètica dels municipis de la província de Barcelona que apostin per projectes d'energia verda.

50.400 tCO₂

És l'estalvi d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle que aconseguiran les poblacions que incorporin projectes de renovables.

15.100 llars

El programa aconseguirà un estalvi energètic de 118.029.235 kWh, equivalent al consum de 15.100 llars.

Life eCOadapt50: l'adaptació de 19 territoris de Catalunya al canvi climàtic

En el marc del V Fòrum de Medi Ambient i Món Local, s'ha fet **l'acte de llançament** del projecte Life eCOadapt50. Co-creació estratègica per a l'adaptació al canvi climàtic, coordinat per l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona. Aquesta iniciativa promou l'adaptació al canvi climàtic a diferents territoris de Catalunya i en diversos sectors econòmics vulnerables al canvi climàtic en un horitzó temporal de vuit anys, del 2023 al 2030.

Life eCOadapt50 continua i estén l'acció del Life Clinomics, projecte europeu d'adaptació al canvi climàtic executat entre el 2016 i el 2020 a Terres de l'Ebre, l'Alt Penedès i el Parc Natural del Montseny-Reserva de la Biosfera, amb el lideratge, també, de l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona. Life eCOadapt50 recull el coneixement i l'experiència adquirits amb Life Clinomics per **potenciar l'actuació** en altres territoris de Catalunya. Amb un pressupost de 19 milions d'euros, cofinançat en un 60% pel programa Life de la Comissió Europea i en un 40% pels 24 socis públics i privats que en formen part, Life eCOadapt50 preveu executar fins al 2030 un mínim de 76 accions en quatre activitats econòmiques especialment vulnerables als efectes del canvi climàtic –agro-ramadera, forestal, pesquera i turística– i en **19 espais de Catalunya**, que representen el 60% de la superfície catalana [prop de 19.400 km²] i impliquen un terç de la seva població, més de 900.000 habitants.

A la província de Barcelona, els territoris que en formen part són la comarca de **l'Alt Penedès, una part de l'Anoia, del Bages i d'Osona i 10 parcs naturals gestionats per la Diputació de Barcelona** [tots de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, excepte el Parc Natural de la Serra de Collserola i el Parc Agrari del Baix Llobregat].

La resta d'espais formen part de les províncies de Lleida, Tarragona i Girona. Life eCOadapt50 els integra amb els seus agents socioeconòmics i grups d'acció local (grups LEADER) per potenciar l'acció als sectors agro-ramader, pesquer, forestal i turístic. El projecte incorpora àrees geogràfiques de diferents característiques orogràfiques, climàtiques i d'activitat econòmica (muntanya mitja i baixa, terres d'interior amb agricultura de secà o amb regadiu, llocs costaners, zones més urbanes i més rurals, boscos...) d'un ampli ventall de comarques, com l'Alt Camp, Baix Camp, la Conca de Barberà, l'Anoia, el Bages, Osona, el Ripollès, la Garrotxa, el Baix Empordà, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Pla d'Urgell i el Segrià.

Malgrat aquest mapa de partida, el projecte pretén, en aquests vuit anys, ampliar-se mitjançant la mobilització de més **73 milions d'euros de fons complementaris** (fons europeus d'ajuda al desenvolupament; fons estatals, regionals i provincials; fons climàtic; crèdit privat; i autofinançament). Amb aquesta ampliació, **s'actuarà al 75% del territori català: es replicaran accions dels 19 territoris inicials i se'n promouran de noves** en espais litorals, boscos d'alta muntanya i planes agrícoles de gran part de Catalunya.

LIFE SIP eCOadapt50 en xifres	
Territoris locals implicats directament	19 Territoris 19.389 Km² (60% del territori de Catalunya) 906.378 hab.
Període d'execució	2023-2030
Pressupost directe	19 M€ (aprox.)
Fons que es mobilitzen en inversions d'adaptació al canvi climàtic	+73 M€

Abast geogràfic del projecte

19 territoris

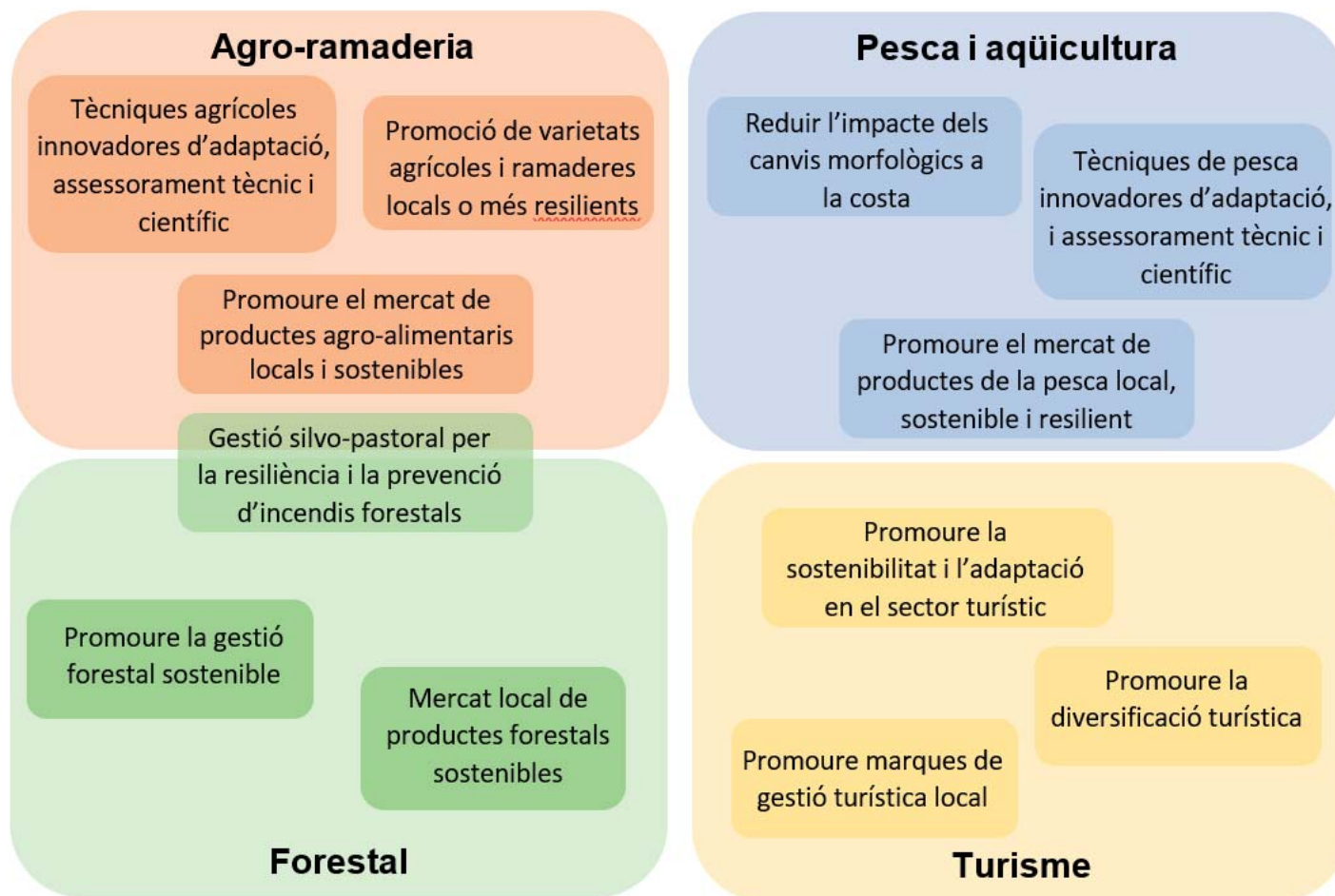
- Associació Leader de Ponent
- Associació Leader Ripollès Ges Bisaura
- Associació DRI Zona Nord-Oriental de Catalunya
- Consorci Leader de Desenvolupament Rural del Camp
- Consorci Leader Pirineu Occidental
- Consorci per al Desenvolupament de la Catalunya Central
- COPATE
- Consell Comarcal de l'Alt Penedès
- Associació GAL Pesquer Costa Brava
- Parcs Naturals DIBA (10)

Accions

El projecte executarà un mínim de **76** accions d'adaptació al canvi climàtic, entre les quals algunes procedents del Life Clinomics, com per exemple: **l'Observatori de la sequera** com a eina de gestió de l'aigua en l'agricultura, **l'anàlisi de la vulnerabilitat dels boscos al canvi climàtic i la proposta de gestió forestal** adequada per fer-hi front i la **utilització de ramats en la gestió forestal**.

Altres actuacions que ja s'han proposat des dels diferents grups Leader són, entre altres, les relacionades amb noves tècniques per a l'agricultura, el reg més eficient i la promoció de mercats locals. A mida que es vagi desenvolupant el projecte, amb la participació dels agents locals, s'aniran definint accions concretes d'acord a la situació i realitat del territori.

A més, s'impulsarà l'execució d'inversions per a estendre, fins a **un miler** el nombre de mesures d'adaptació al canvi climàtic realitzades en el territori i en els sectors econòmics del projecte: agroramaderia, forestal, pesca i aquicultura, turisme i l'administració local.

Participació

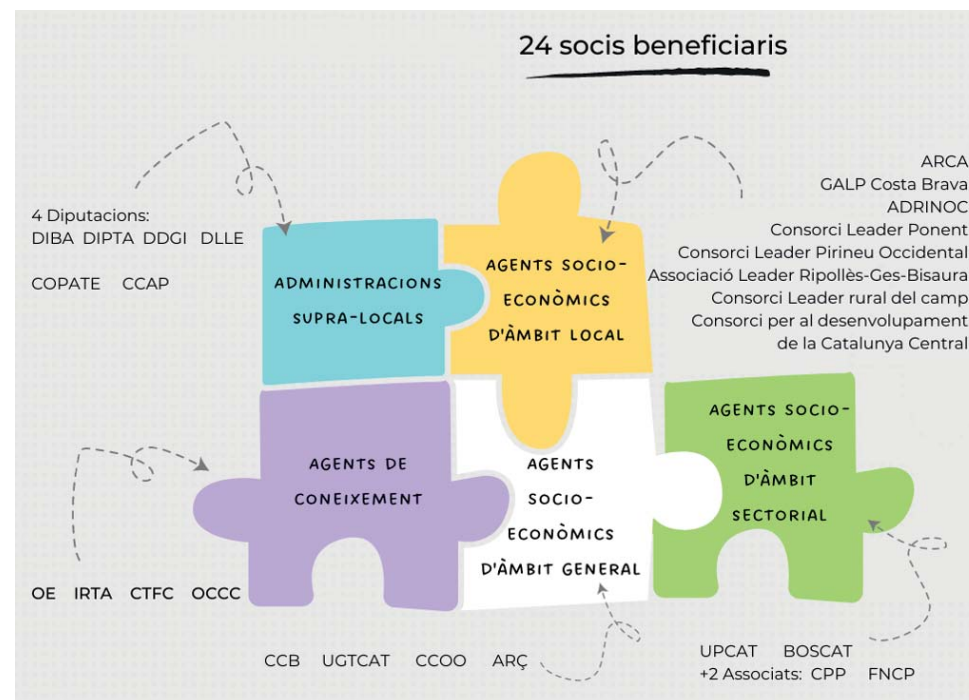
Seguint amb l'impuls iniciat per Life Clinomics, Life eCOadapt50 preveu generar espais de participació i debat amb els agents socials i econòmics i les administracions públiques, els líving labs, als territoris del projecte. Aquest model participatiu ha estat replicat en l'elaboració del **Pla de transició energètica i acció climàtica al Maresme**, del Consell Comarcal del Maresme.

El projecte arrenca amb 350 stakeholders identificats (agents territorials) i altres 106 implicats.

24 socis

Liderat per la Diputació de Barcelona, el parternariat de Life eCOadapt50 el constitueixen 24 entitats: governs locals, agents socioeconòmics d'àmbit general, agents socioeconòmics locals, agents socioeconòmics sectorials i agents de coneixement:

- 6 administracions locals: les quatre diputacions de Catalunya (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona); el Consorci de Polítiques Ambientals de Terres de l'Ebre (COPATE) i el Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- 4 agents socioeconòmics d'àmbit general: la Cambra de Comerç de Barcelona, ARÇ Corredoria d'Assegurances, la Confederació Sindical de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya i la Unió General de Treballadors i Treballadores.
- 8 agents socioeconòmics locals: 7 grups d'acció local (GAL) i l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA)

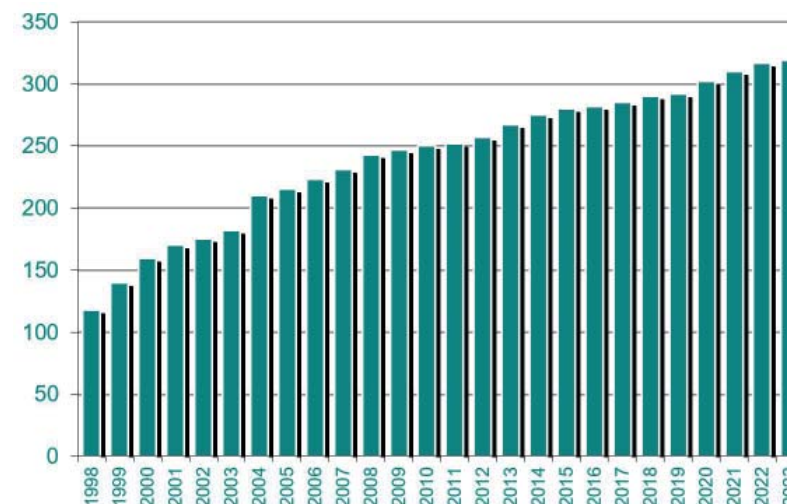
Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, cooperació per la sostenibilitat

La Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat és una associació de municipis i ens locals que manifesten el seu compromís pel desenvolupament sostenible. Va ser creada per 118 municipis el 16 de juliol de 1997 en l'assemblea constitutiva de Manresa.

Comarca	Municipis	Comarca	Municipis
Alt Empordà	1	Gironès	2
Alt Penedès	17	Maresme	27
Alt Urgell	1	Moianès	7
Anoia	19	Montsià	2
Bages	25	Osona	35
Baix Camp	3	Pla de l'Estany	1
Baix Ebre	1	Pla d'Urgell	1
Baix Empordà	4	Segarra	1
Baix Llobregat	30	Segrià	1
Baix Penedès	5	Selva	1
Barcelonès	5	Tarragonès	4
Berguedà	17	Terres de l'Ebre	-
Cerdanya	1	Urgell	2
Garraf	6	Vallès Occidental	22
Garrotxa	2	Vallès Oriental	33
		TOTAL	276

En el marc del V Fòrum de Medi Ambient i Món Local, la Xarxa celebra la 23a Assemblea General, on té previst aprovar la integració dels ajuntaments de **Cabrera de Mar** i de **Santa Maria de Besora** i de l'entitat **Pla estratègic metropolitana de Barcelona**. Amb aquestes incorporacions, la Xarxa estarà formada per 320 ens locals, incloent-hi 276 municipis de la província de Barcelona i de la resta de Catalunya, 18 entitats supramunicipals —les quatre diputacions, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i diversos consells comarcals—, i un seguit d'observadors, entre els quals es troben la Generalitat de Catalunya, mancomunitats, consorcis, instituts i associacions de municipis, a més d'alguns ens dels territoris espanyol i andorrà.

Evució del nombre d'associats a la Xarxa

Cooperació, intercanvi i treball en xarxa

La Xarxa és una plataforma de cooperació i intercanvi on els municipis troben un marc adequat per debatre inquietuds, necessitats i experiències i per promoure i dur a terme projectes d'interès comú en l'àmbit de la sostenibilitat local.

Durant el 2019-2023, tot i les circumstàncies de crisi globals, la Xarxa s'ha consagrat com un espai obert, divers i compartit. Amb aquesta feina d'adaptació a nous formats i maneres de transmetre el coneixement i compartir-lo, la participació a **les activitats de la Xarxa ha augmentat un 55,4 %**, ja que la virtualitat ha millorat l'accés a aquests recursos, especialment per part de municipis més allunyats de Barcelona.

Per altra banda, el treball s'ha basat en **l'Agenda 2030**, un marc de referència universal i integrat on tots els ODS compten i on les aliances són un element nuclear. Tots els grups de treball i línies estratègiques han tingut aquest marc com a eix principal i han evolucionat amb les noves tendències, intentant traslladar la realitat global al món local. **El grup de treball de transició energètica ha estat el més actiu**, tant en número de persones assistents com en nombre d'activitats, degut a les circumstàncies de crisi energètica global i que era un dels eixos prioritaris del mandat. La Xarxa actua davant l'emergència climàtica i la transició energètica necessària i urgent com a **entitat promotora del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia**.

Un primer balanç del mandat de la Xarxa 2019-2023: un canvi en la manera de participar i compartir en xarxa

Per grups de treball	Nº d'activitats	Assistència
Transició energètica local	54	4.089
Adaptació i resiliència al canvi climàtic	12	927
Mobilitat sostenible, qualitat de l'aire, soroll	9	1.241
Educació per la sostenibilitat	18	1.114
Economia circular i millora de la recollida selectiva	43	3.328
Polítiques alimentàries sostenibles	8	406

L'activitat de la Xarxa 2019-2023

Des de setembre de 2019 fins a febrer de 2023, la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat ha organitzat 168 accions:

- Reunions de grups de treball: 81
- Activitats de la Xarxa: 167
- Persones assistents a les activitats: 14.629
- Productes i materials: 71
- Coordinació de 5 campanyes de sensibilització ambiental vinculades a grans esdeveniments de sostenibilitat: Dia Mundial de l'Aigua, Setmana Sense Soroll de Catalunya, Setmana Europea de l'Energia Sostenible, Setmana Europea de la Mobilitat, Setmana Europea de la Prevenció de Residus

Un primer balanç del mandat de la Xarxa 2019-2023: un canvi en la manera de participar i compartir en xarxa

Període	Nº d'activitats	Nº assistents	Mitjana
Mandat 2007-2011	126	3.563	28
Mandat 2011-2015	181	5.132	28
Mandat 2015-2019	213	9.414	44
Mandat 2019-2023	167	14.629	87

Declaració de Mataró

La 23a Assemblea General de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat té previst aprovar la Declaració de Mataró. Les ciutats i pobles com a resposta a les crisis globals, en què s'acorda seguir treballant en els propers anys per accelerar la transició energètica, millorar la gestió dels recursos hídrics, insistir en els objectius de recollida selectiva, orientar les polítiques locals a la naturalització, preservar en la millora de la qualitat de l'aire, coordinar les polítiques ambientals amb les persones i per a les persones, promoure la connectivitat i la participació dels ens locals de la Xarxa en espais presencials i virtuals i difondre les experiències pròpies.

La Diputació de Barcelona amb els ODS

Aquesta acció de la Diputació de Barcelona respon als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) números 7 "Energia assequible i no contaminant", 11 "Ciutats i Comunitats sostenibles", i 13 "Acció climàtica". Els 17 ODS van ser proclamats per l'Assemblea General de Nacions Unides el 25 de setembre de 2015 i formen part de l'agenda global per a 2030. La Diputació de Barcelona n'assumeix el compliment i desplega la seva acció de suport als governs locals de la província d'acord amb aquests ODS.

Més informació

Servei de Premsa, Publicitat i Xarxes Socials
Diputació de Barcelona
Sergi Ribas
Tel. 934 022 094 - 666 550 800
ribasrs@diba.cat

